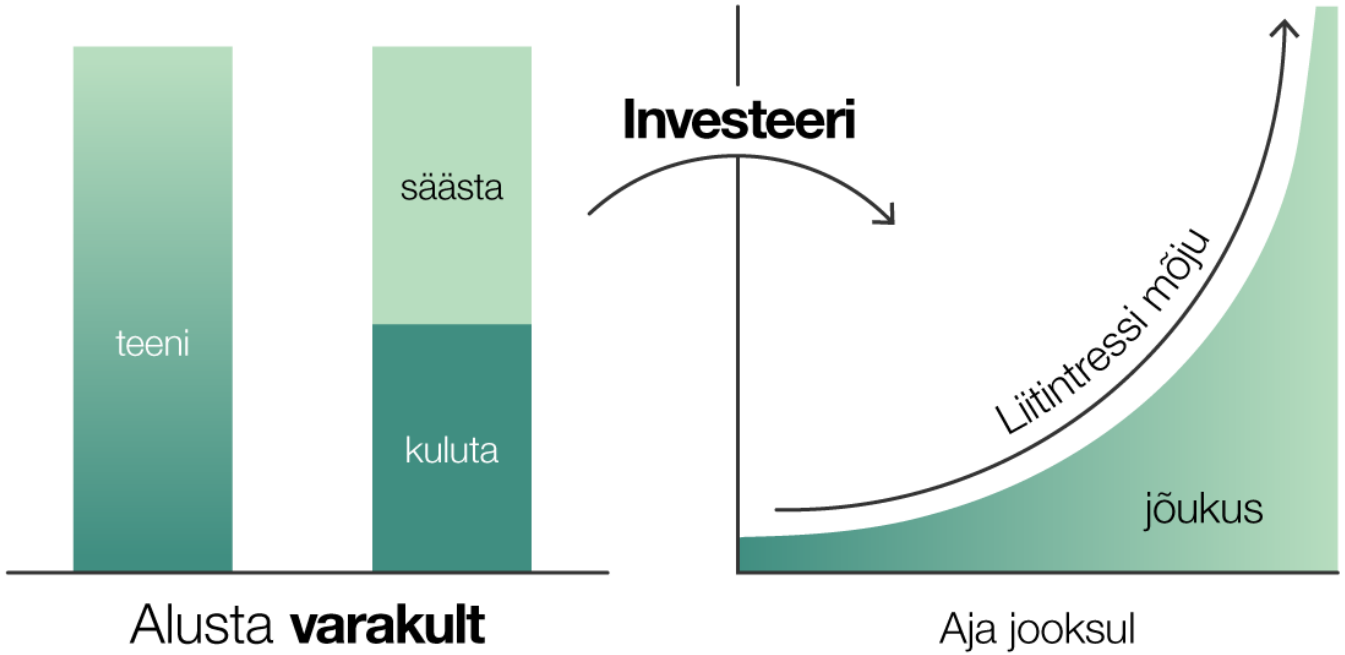
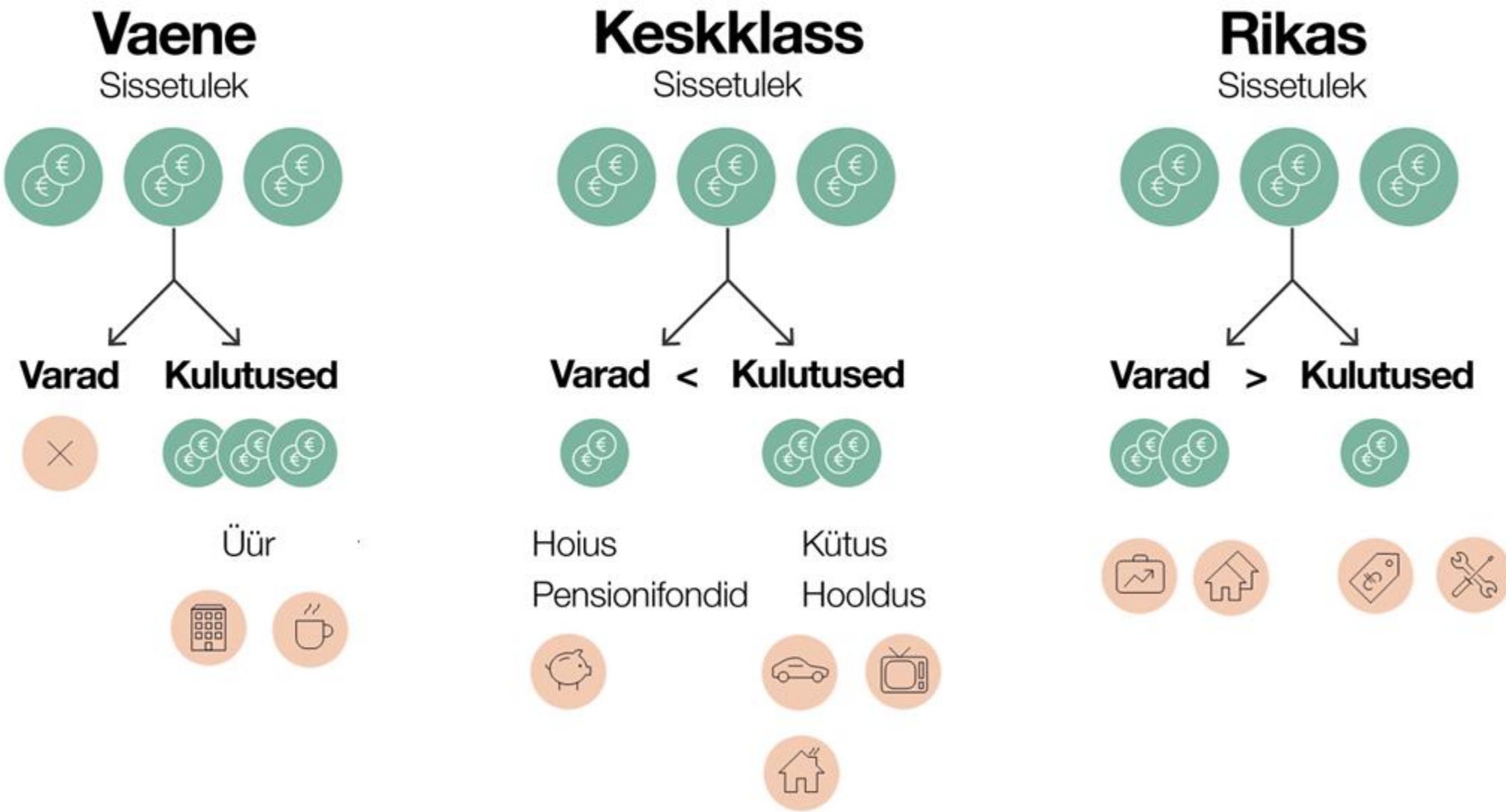
Kuidas alustada väikeste summadega?

Martin Uutman
maakler

Kuidas saada jõukaks?

1. Alusta varakult
2. Kuluta < Teeni
3. Investeeri

Vaene
Sissetulek
Varad
Kulutused
Üür
Keskklass
Sissetulek
Varad < Kulutused
Hoius
Pensionifondid
Kütus
Hooldus
Rikas
Sissetulek
Varad > Kulutused

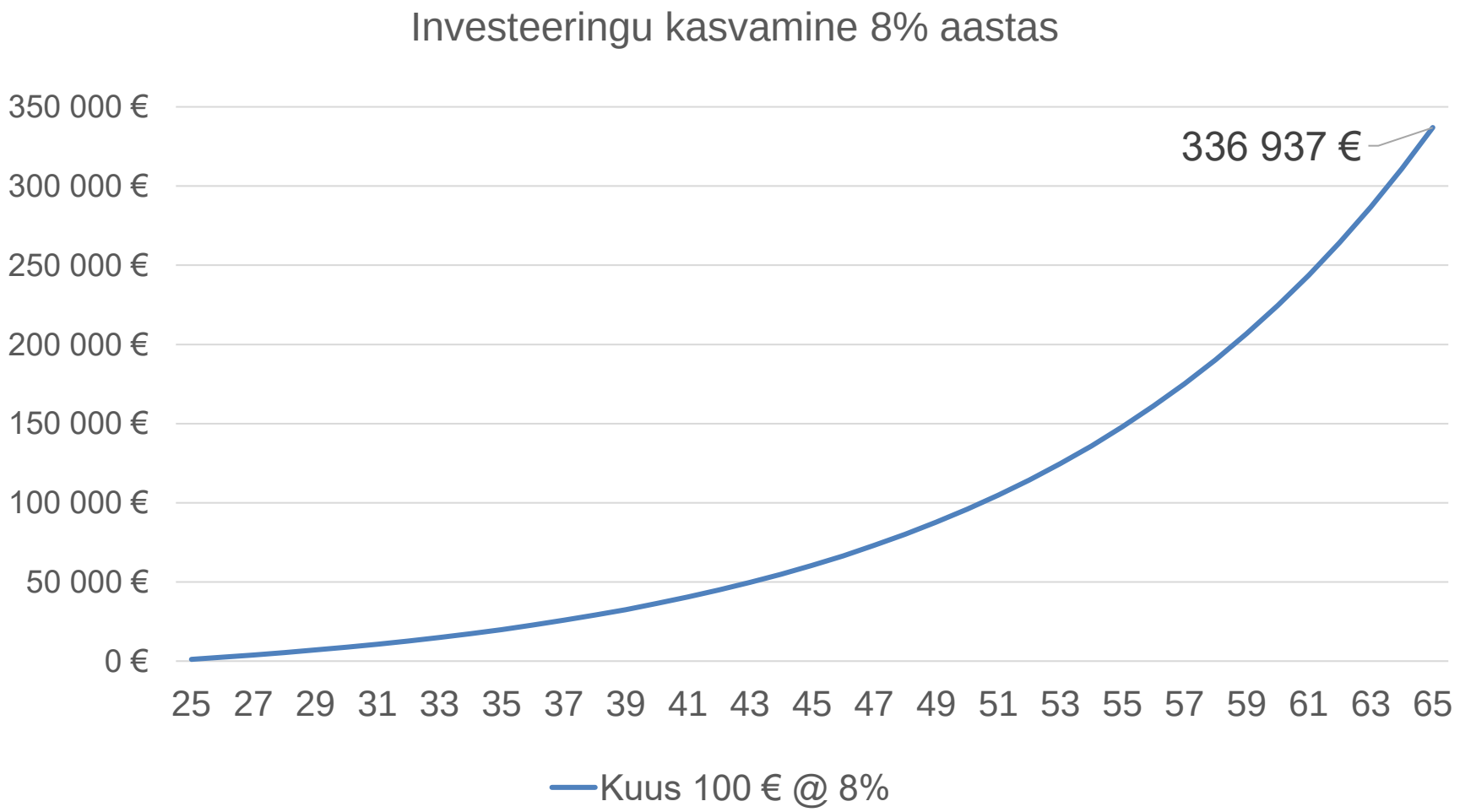
Miks kardetakse investeerida?

- Pole piisavalt raha
- Kardetakse raha kaotada
- Keeruline
- Aeganõudev
- Kardetakse teha esimene samm

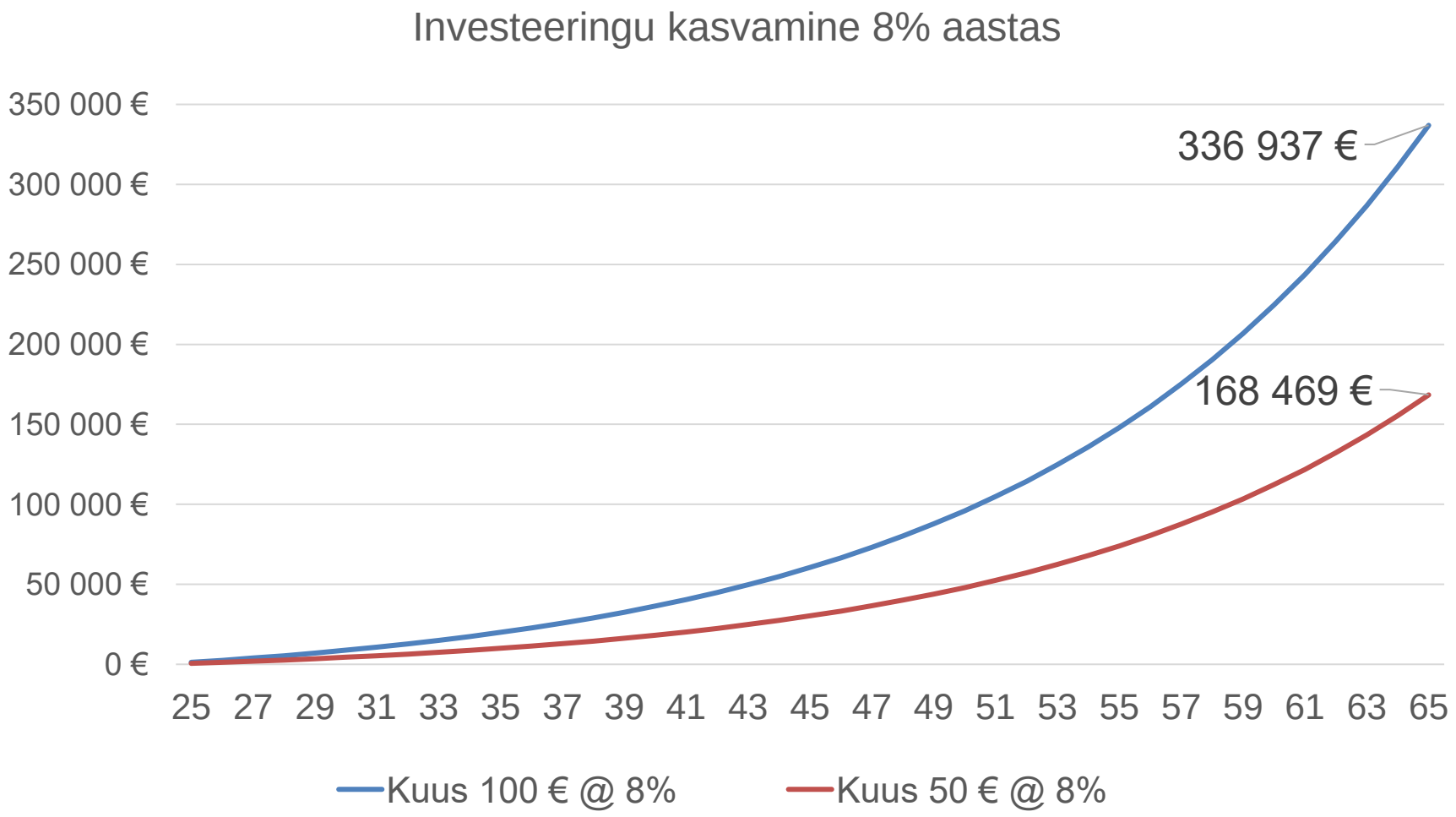
Liitintress (10% aastas)

	Algsumma	Lõppsumma	Intress
2012	1 000,00	1100,00	100,00
2013	1 100,00	1210,00	110,00
2014	1 210,00	1331,00	121,00
2015	1 331,00	1464,10	133,10
2016	1 464,10	1610,51	146,41
2017	1 610,51	1771,56	161,05
2018	1 771,56	1948,72	177,16
2019	1 948,72	2143,59	194,87
2020	2 143,59	2357,95	214,36
2021	2 357,95	2593,74	235,79

Ka väike summa võib kasvada suureks

Ka väike summa võib kasvada suureks

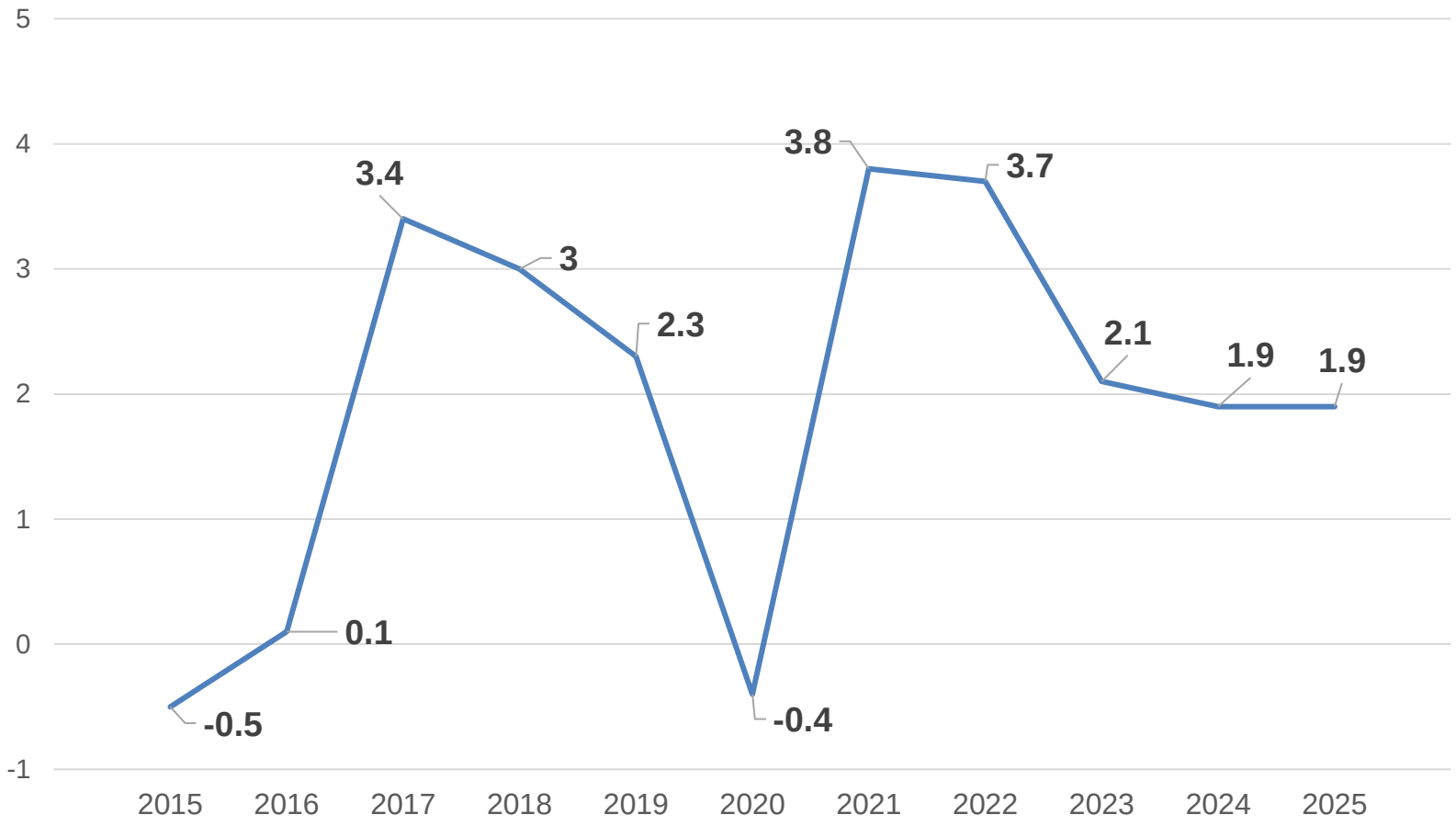
Raha ajaväärtuse näide

- Raha ajaväärtus:
  üks euro täna on väärt rohkem kui üks euro homme.
- Kuna raha ostujõud aja jooksul väheneb,
  kaotab säästetud raha aja jooksul väärtust.

Näide

2011. aastal ununes pintsaku taskusse 100 eurot.
2021. aastal (10 aastat hiljem) on pintsaku taskus endiselt see sama 100 eurot. Samaväärne ostujõud oleks aga 126 eurol.

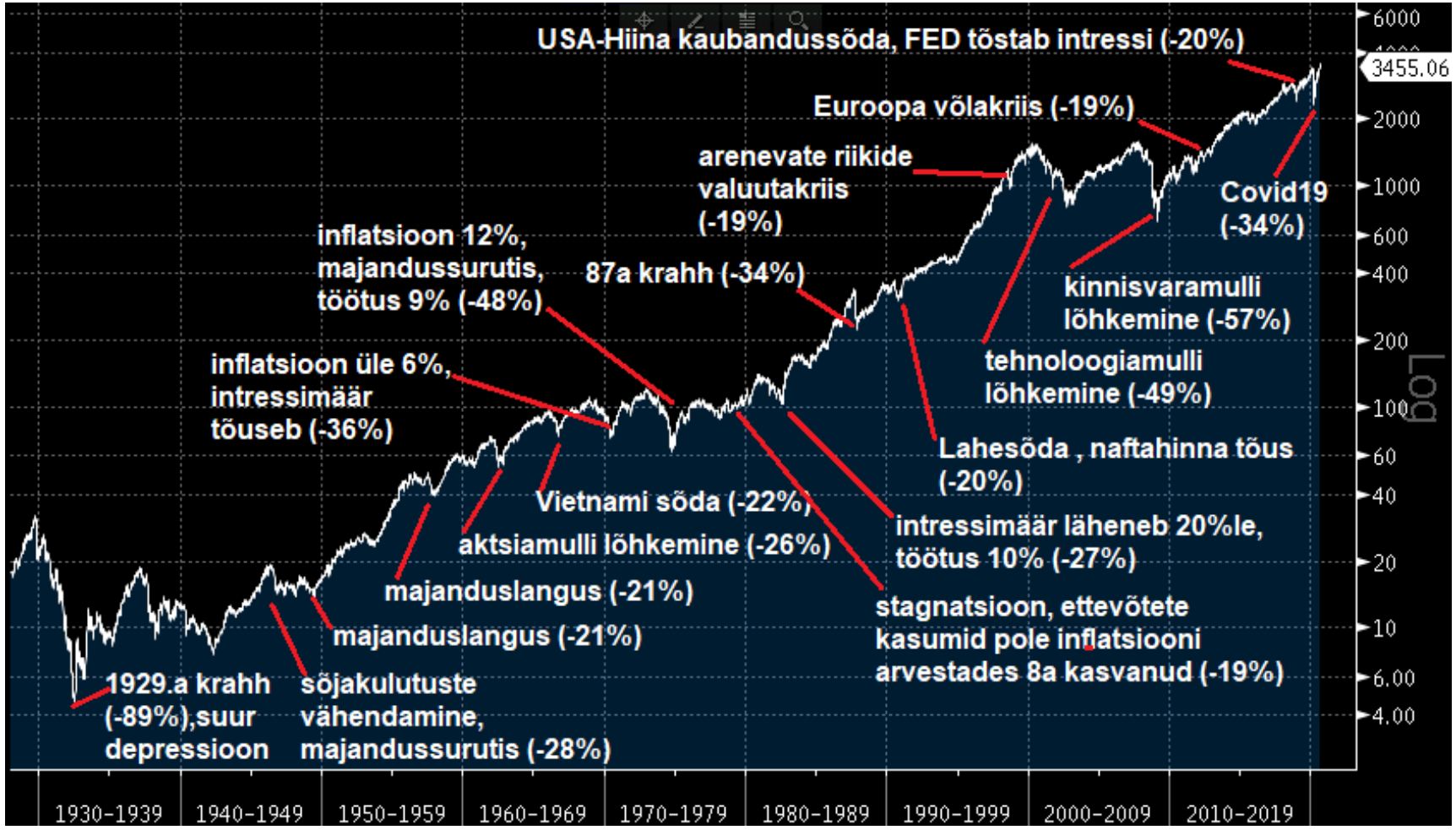
Tarbijahinnaindeksi muutus, %

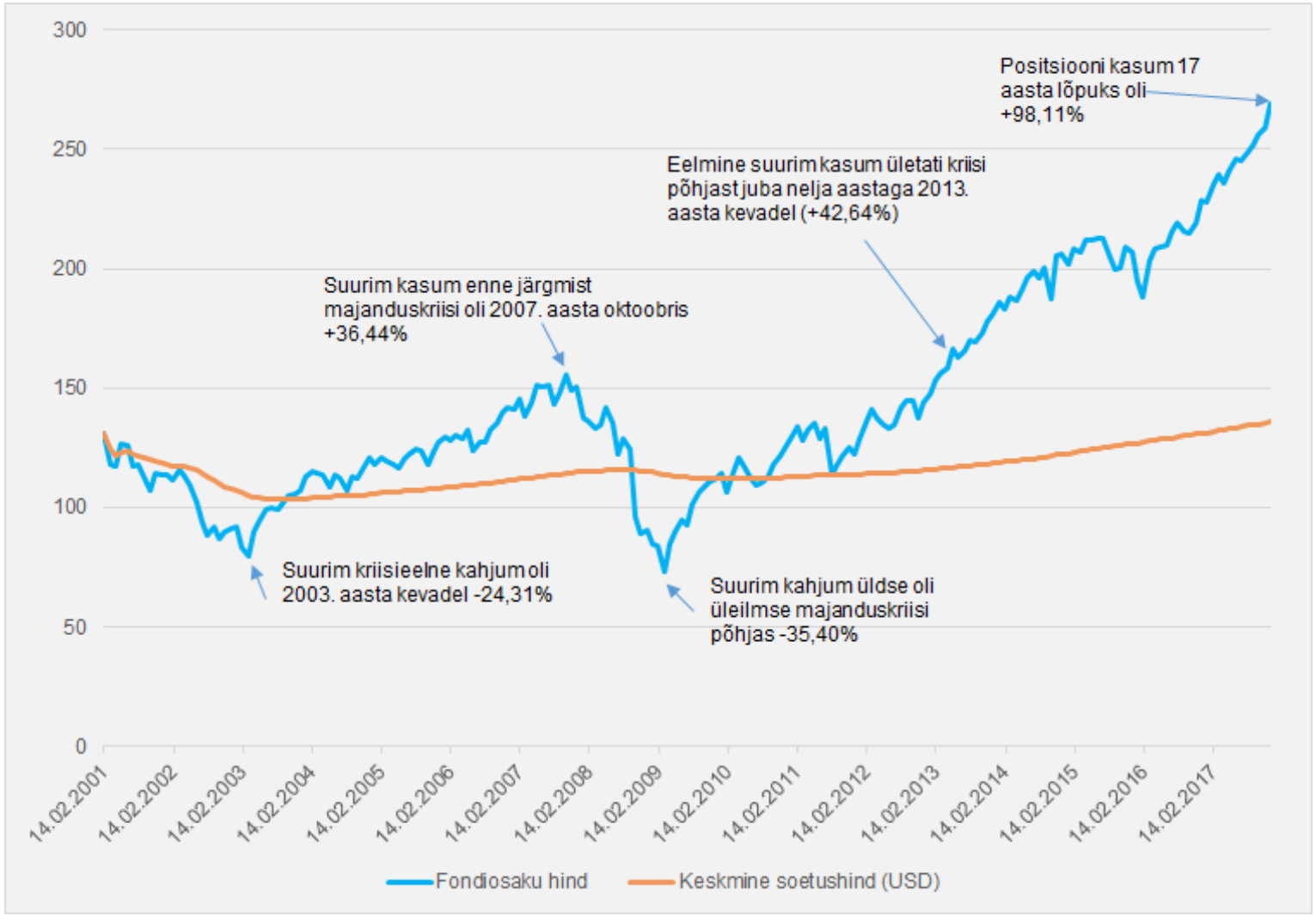

Allikas: Rahandusministeeriumi prognoos

Kriisid on normaalne nähtus

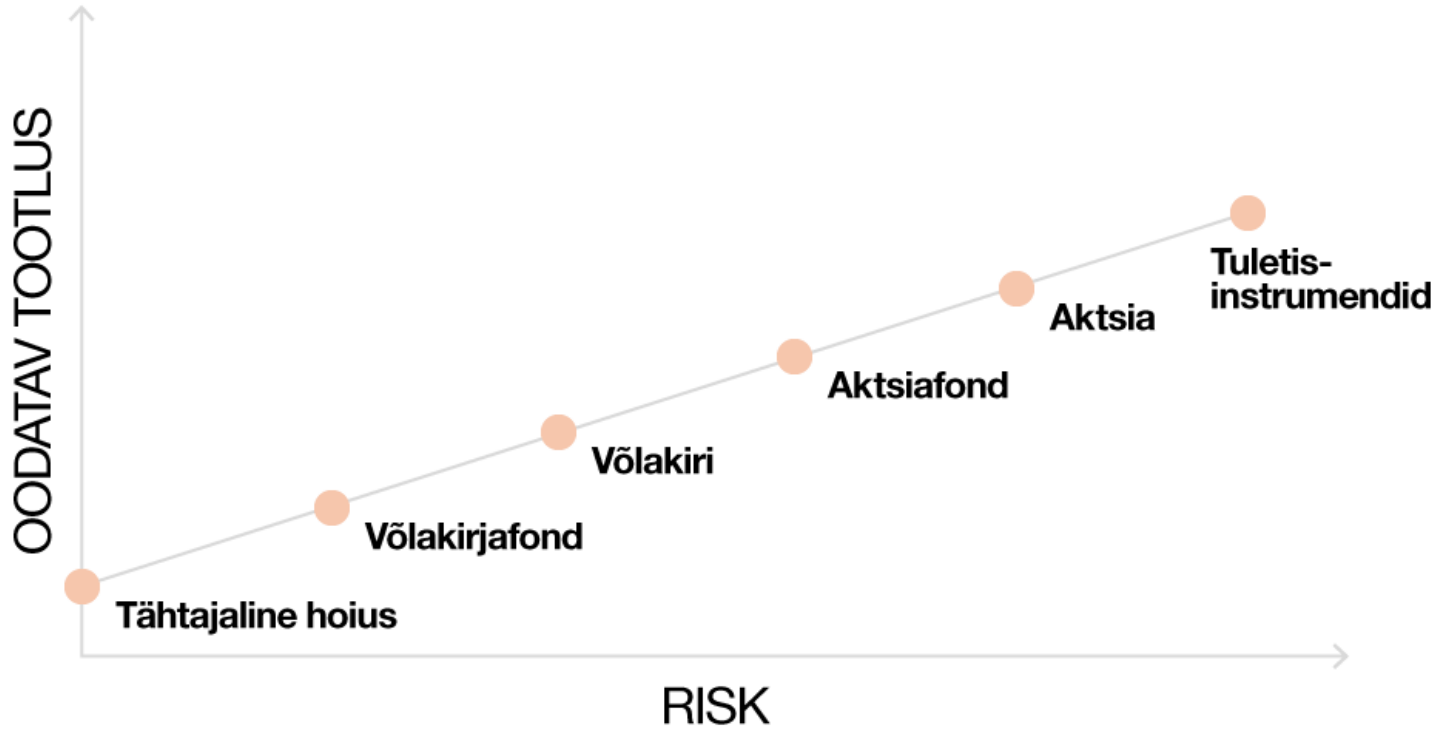
S&P 500 indeks (USA 500 suurimat firmat) logaritmteljel

Mis siis saab, kui turg kukub?

Risk ja tulu käivad käsikäes

Mida keerulisem instrument, seda suurem ka vastutus

Hoia end investeeringuga kursis
Jälgi börsiteateid, loe uudiseid (korporatiivsündmused, tähtsad arengud)

Tehingu sisestamisel kontrolli hinda
Kontrolli välistest allikatest, mis on turuolukord (finance.yahoo.com, tradingview.com)

Arvesta võimalike kaotustega
Instrumendi keerukusega tõuseb ka potentsiaalse kaotuse suurus

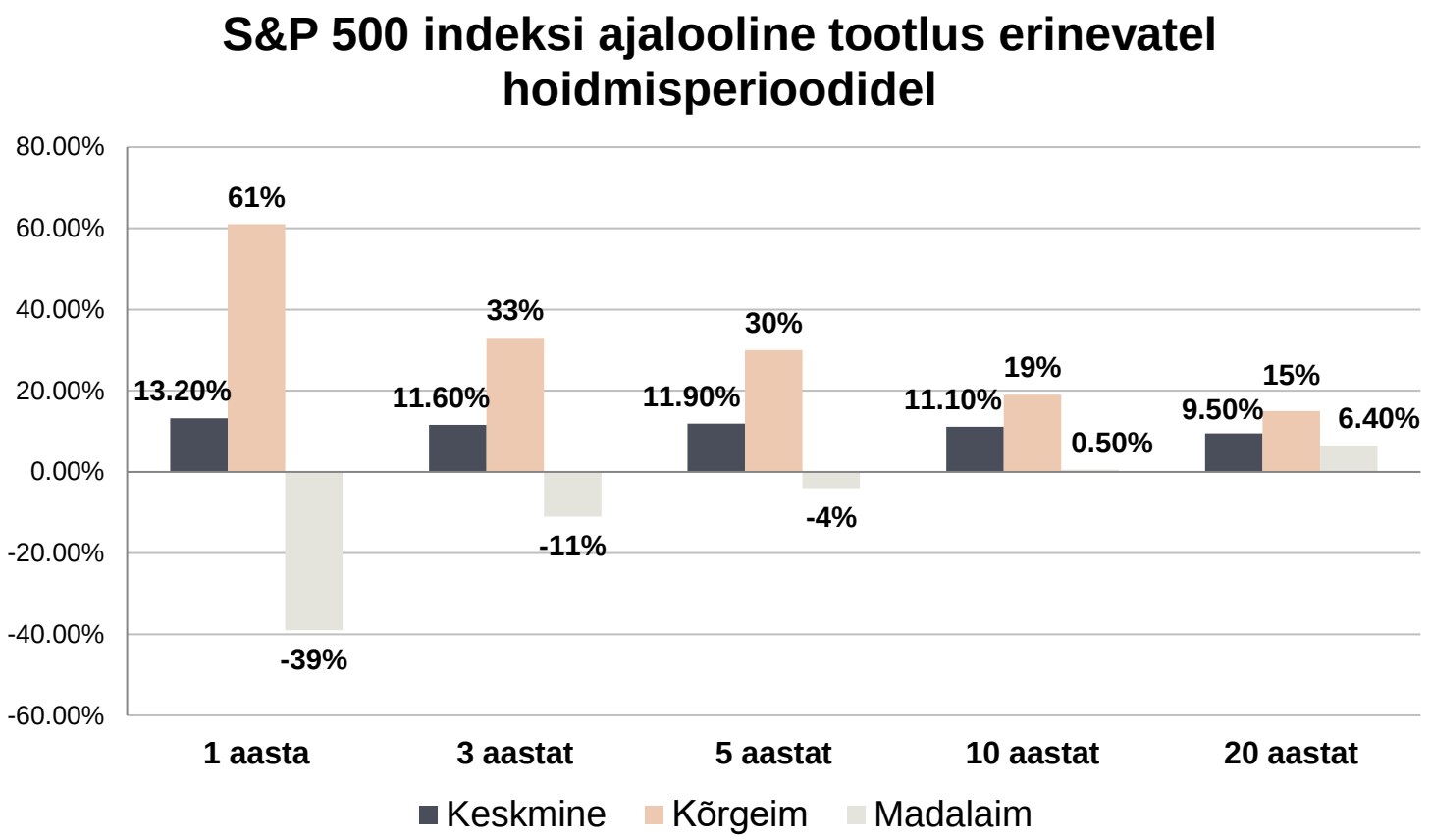
Riskide hajutamine

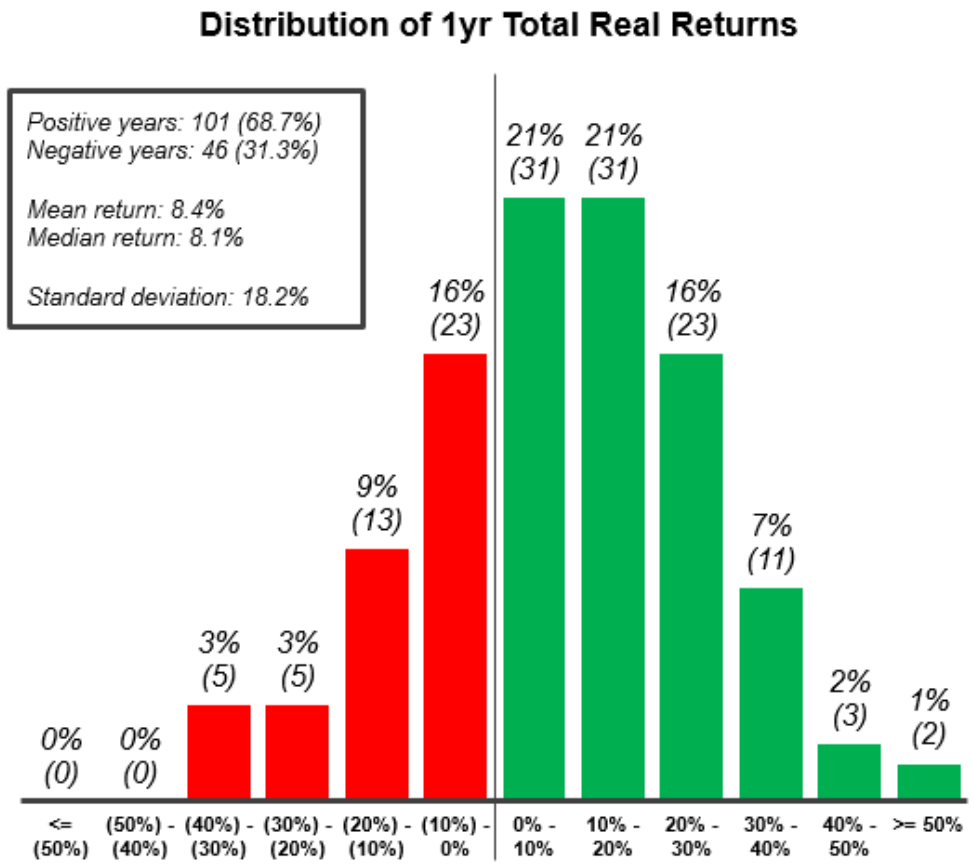
Ajaline hajutamine
Investeeri pikema perioodi jooksul
Languse korral saad sama raha eest suurema osaluse

Instrumentide lõikes
Investeeri näiteks aktsiatesse ja võlakirjadesse ning erinevates sektorites tegutsevatesse ettevõtetesse

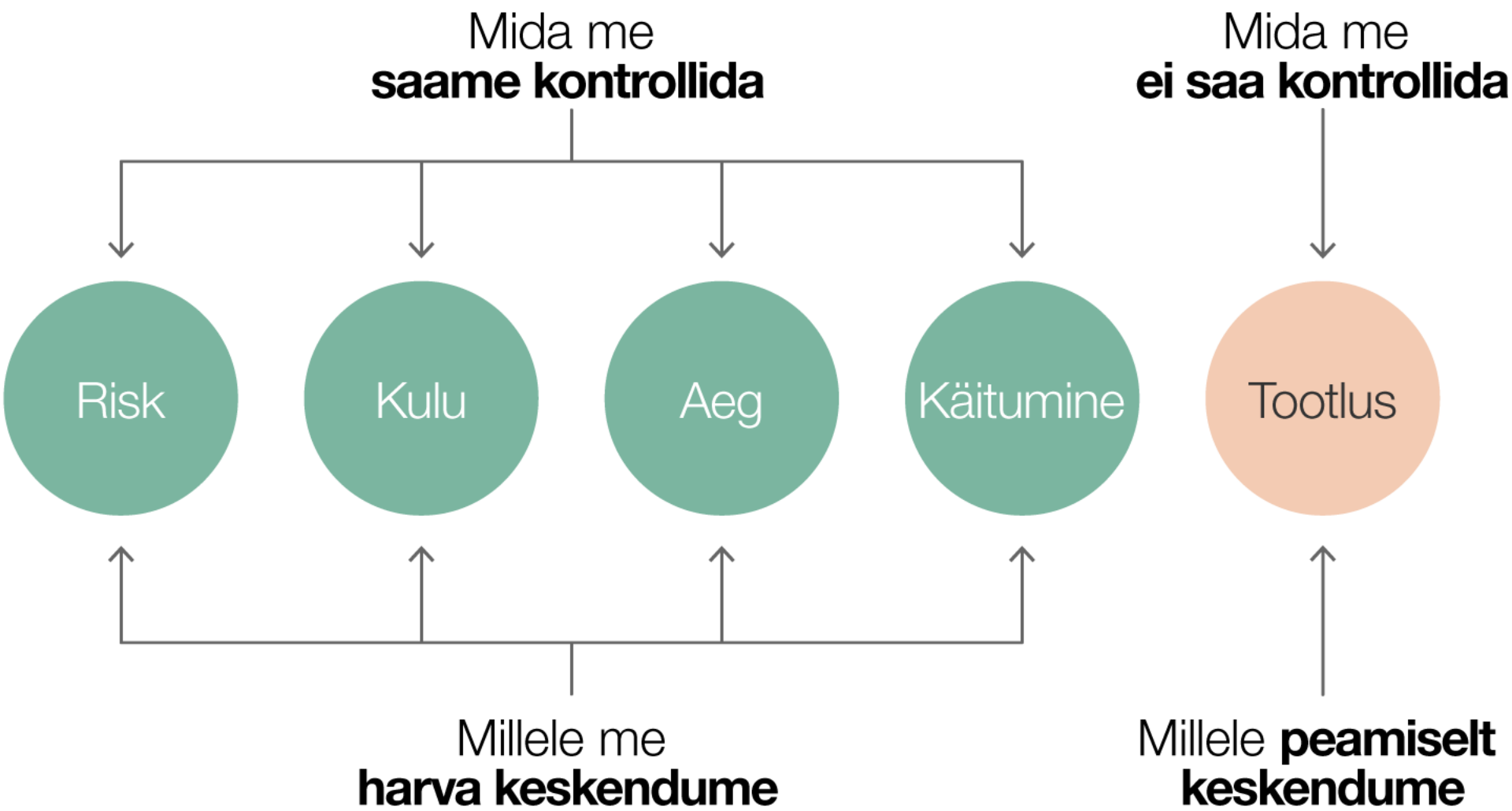
Geograafiliselt
Investeeri erinevatesse geograafilistesse piirkondadesse (näiteks erinevad arenenud riigid)

Aeg on investori sõber

Allikas: https://www.visualcapitalist.com/stock-market-returns-time-periods-1872-2018

Mida me
saame kontrollida
Mida me
ei saa kontrollida
Risk
Kulu
Aeg
Käitumine
Tootlus
Millele me
harva keskendume
Millele **peamiselt**
keskendume

Investeerimine harjumuseks

- Püstita eesmärk
- Väikesed harjumused, vahe-eesmärgid
- Seo senise tegevusega
- Automatiseeri

Kasvukonto

Võimalus alustada väikeste summadega

- Minimaalne ühekordne sissemakse 1 EUR
- Mugav on investeerida otsekorraldusega, raha paigutamine valitud portfelli koosseisu alusel igal kolmapäeval.

Mikroinvesteerimine

- Investeeri iga kaardimaksega

Võimalus hajutada

- Portfell on hajutatud 1–6 erineva fondi vahel
- Läbi indeksfondide võimalus omada üle 2000 aktsia

Madalad teenustasud

- Ostutasu: 1%
- Müügitasu: 0,14%, min 9 EUR
- Haldustasu 0,02% kuus (min 0,5 EUR)
- **NB! Esimene aasta ilma haldustasuta!**
- **Alla 26 a haldustasuta!**

Otsustusväsimuse vähendamine

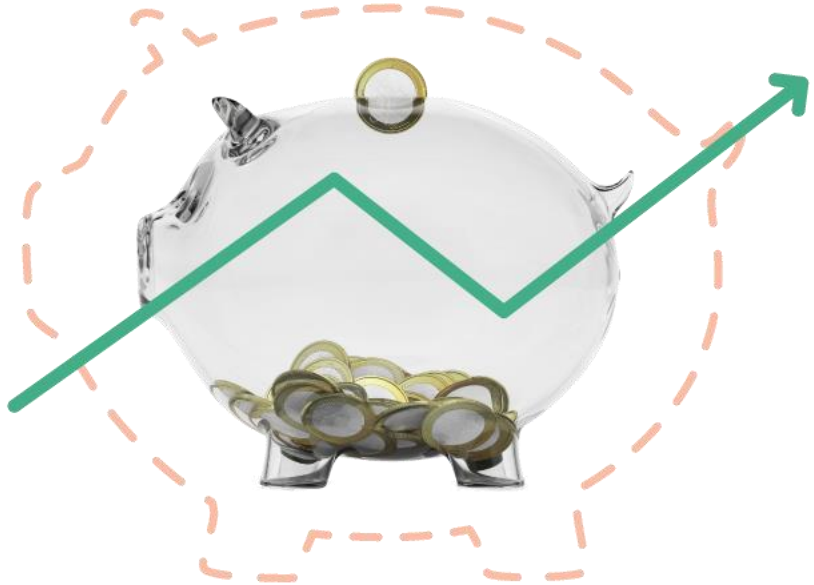
- Mikroinvesteerimine
  - Iga kaardimaksega ümardatakse summa järgmise täiseuroni ja vahe kantakse LHV Kasvukontole
- Püsimaksekorraldus
- Dividendid reinvesteeritakse automaatselt

Mikroinvesteerimine

4.20 eurot

0.80 eurot

Ole ise fondijuht

Automatiseerimine ja robootika

Fond investeerib robootika ja automatiseerimise valdkonnas tegutsevatesse ettevõtetesse.

riski/tootluse profiil: 5

Puhta energia tootjad

Fond investeerib puhta energia tootmise ja sellega seotud tehnoloogia arendamisega seotud ettevõtetesse (nt päikeseenergia tootjad, seadmete valmistajad - Verbund, First Solar).

riski/tootluse profiil: 6

Tervishoiuinnovaatorid

Fond investeerib tervishoiuteenuste valdkonna arendamisega seotud ettevõtetesse (nt Ablynx ja Celltrion).

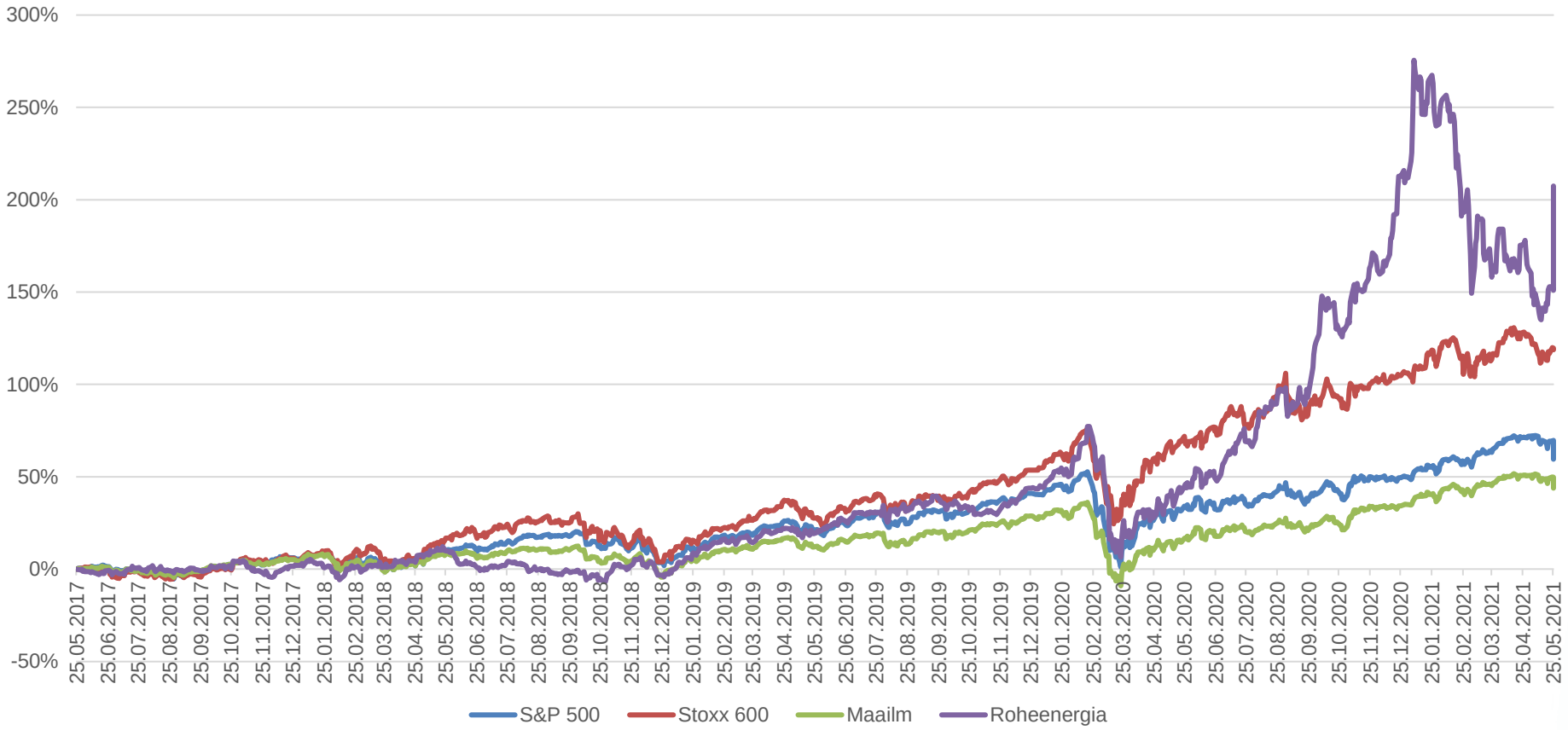
riski/tootluse profiil: 5

Populaarseimad valikud

Uus raha investeeritakse järgnevalt:

S&P 500	SXR8	17,70%
Nasdaq 100	EXXT	11,55%
Maailma ettevõtted	VWRL	9,49%
Puhta energia tootjad	INRG	5,26%
Bitcoin	COINXBE	3,43%

Top4 fondide tootlus (koos dividendidega)

Hinnaliikumised 25.05.2017 – 25.05.2021

Üksikaktsiad

Balti turg

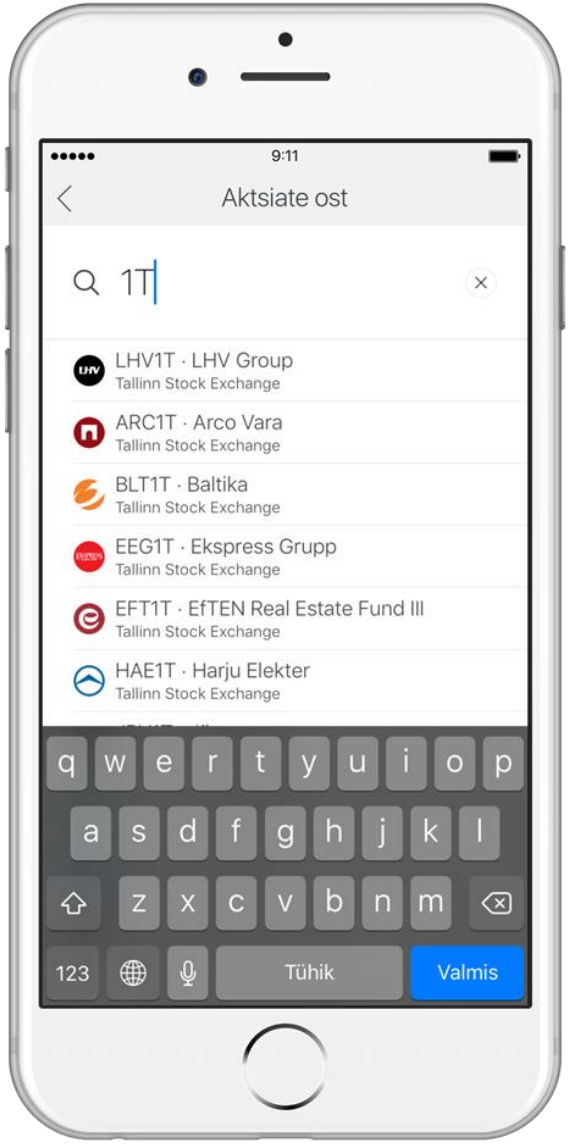
Teenustasud puuduvad
Mugav kauplemissüsteem

Euroopa turg

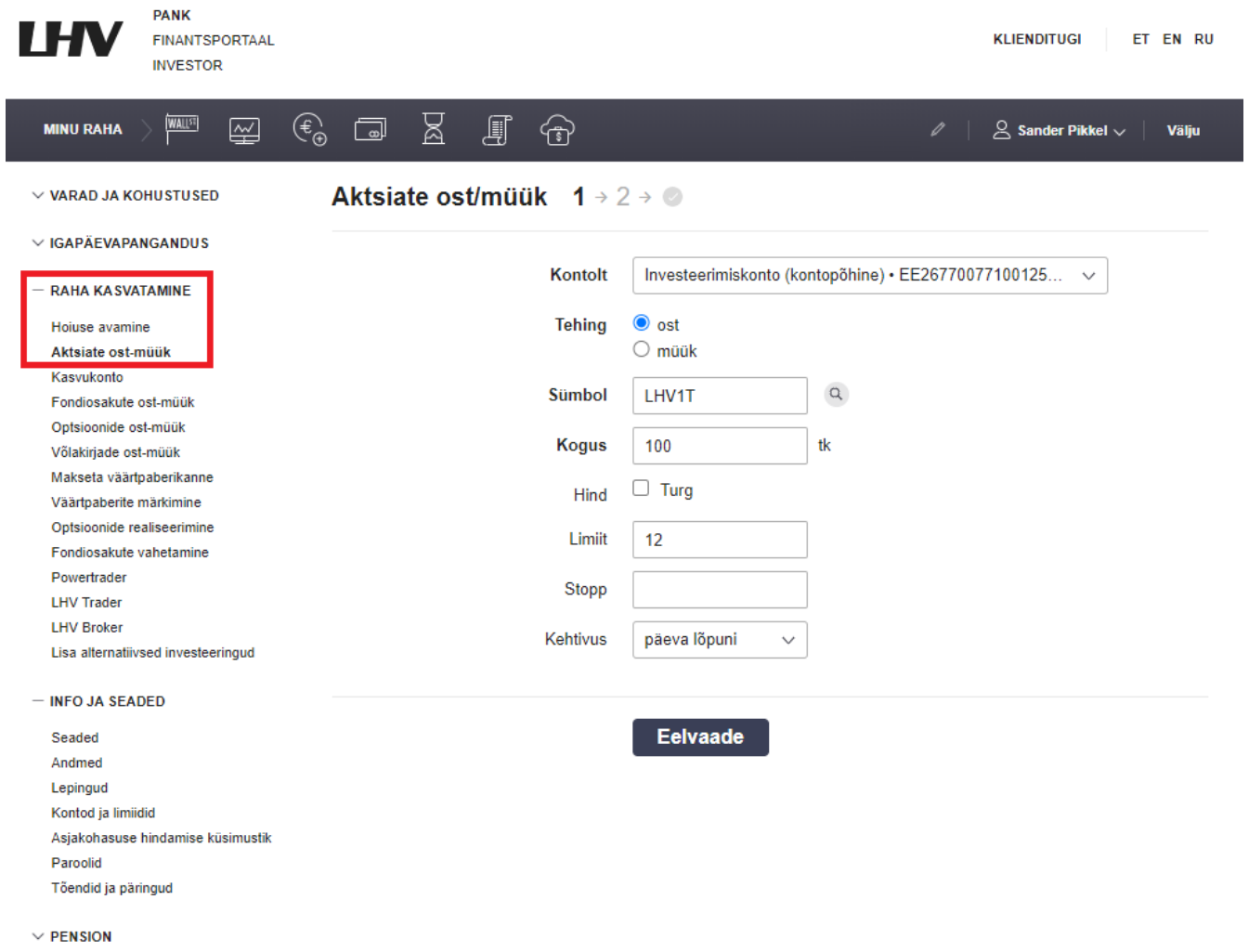
Puudub valuutarisk

USA turg

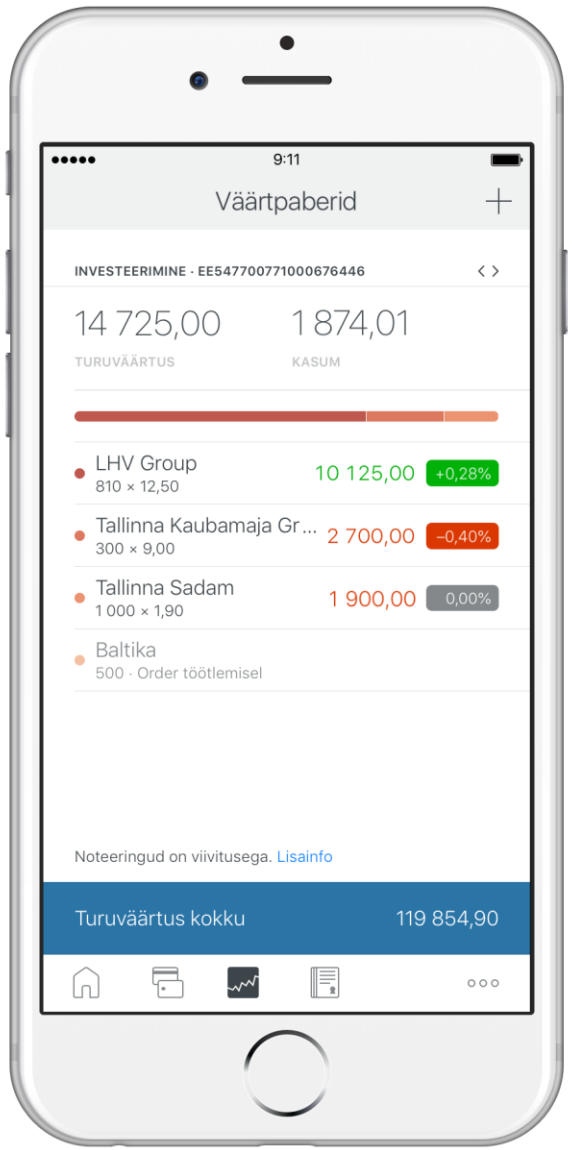
Kõige efektiivsem turg

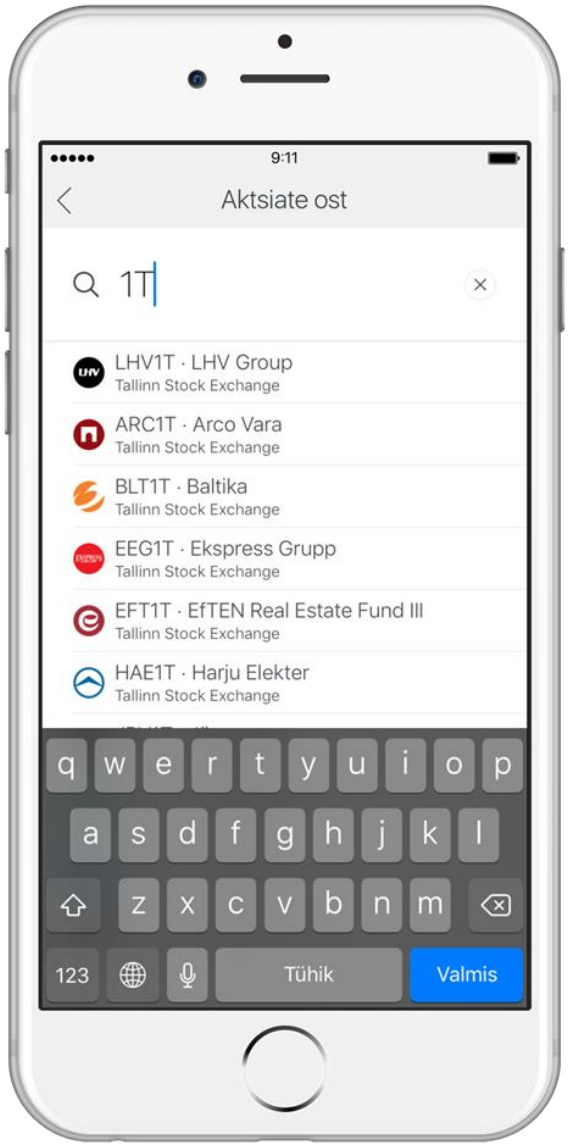

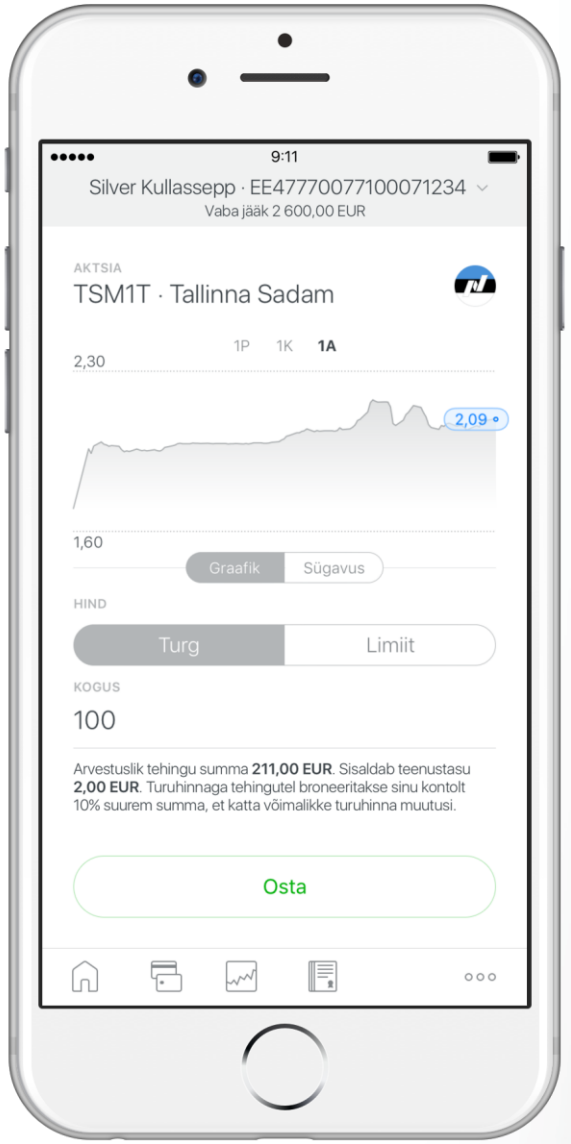
Kuidas osta aktsiaid?

Kuidas osta aktsiaid?

Hoia kulud madalad

Näide: Investeerida 100 eurot 1 aastaks üksikaktsiasse Baltikumis

Teenustasud:

Ost	0 eurot	
Müük	0 eurot	**Tasud kokku: 0,0%**

Näide: Investeerida 100 eurot 1 aastaks üksikaktsiasse Euroopas

Teenustasud:

Ost	0,14% tehingusummast, min 9 EUR	
Müük	0,14% tehingusummast, min 9 EUR	**Tasud kokku: 18%**

Maksimaalne teenustasu võiks jääda alla 2%

NB! Arvesta lisaks haldustasudega

Milliseid summasid on mõtet investeerida?

- Balti turul alates 0,1 sendist
- Võlakirjadel alates 100 eurost
- Kasvukontol alates 1 eurost
- Välisturgudel alates 900 eurost

- **Hoia kulud alla 1%**

Virtuaalportfell

Virtuaalportfell

- Tee oma esimene proovitehing
- Õpi virtuaalset raha investeerides
- Testi oma strateegiaid

Börsihai sügisel

- Võrdle oma oskusi teistega
- Võida auhindu
- Kogu teadmisi
  lhv.ee/hai

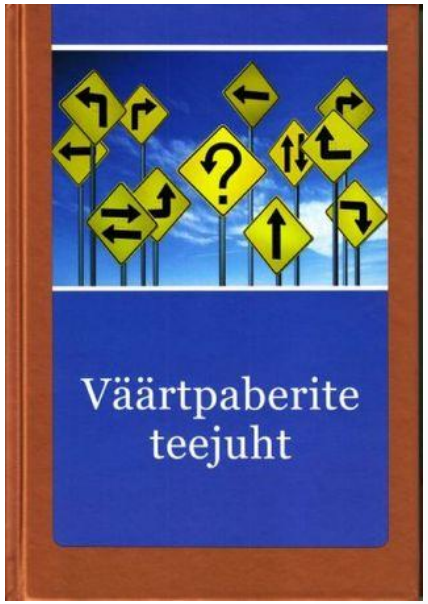

Informatsiooniallikad

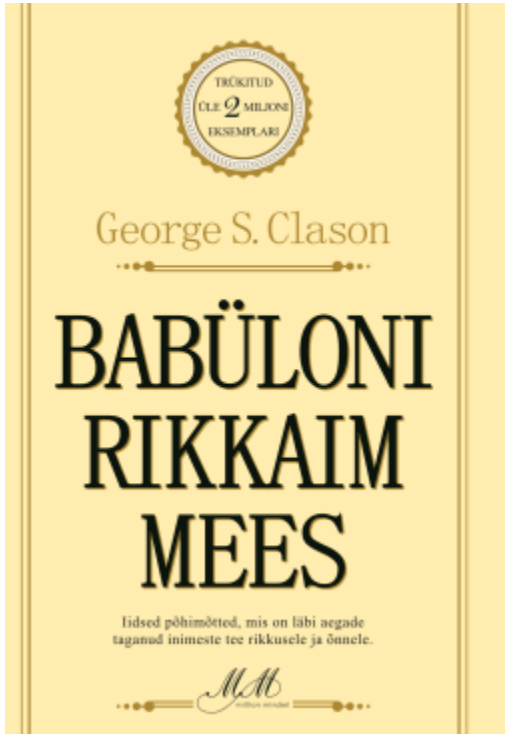
- LHV Finantsportaal
- Investeerimisblogid
- Podcastid
- Twitter
- Raamatud

- Põhimõisted:
  - Väärtpaberite teejuht
  - LHV Investeerimisõpik
  - www.investopedia.com

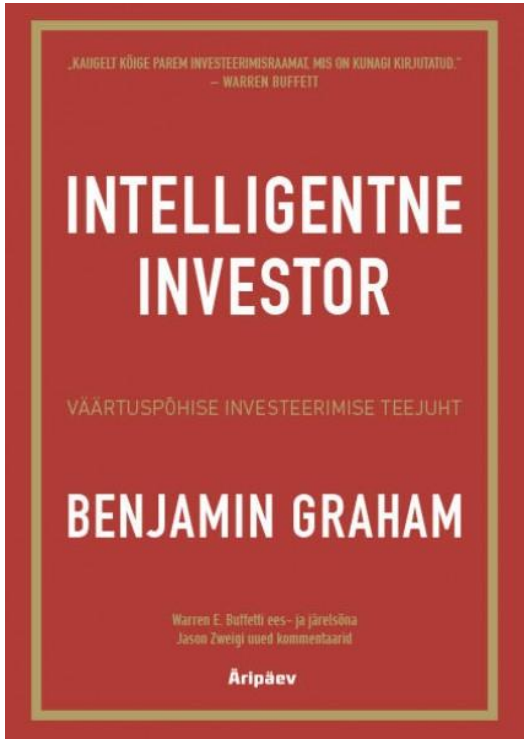

Raamatusoovitused

Miks alustada väikeste summadega?

Huvi kasvatamine
Väikeste summadega investeerides tekib huvi summasid kasvatada

Enesedistsipliini kasvatamine
Edukas investeerimine on sama põnev kui muru kasvamise jälgimine

Aeg ja liitintress töötavad investori kasuks
Varem alustades on ka tulemus parem
Keegi ei suuda turgu täpselt ajastada

Eksimine on inimlik
Väike raha, väikesed vead → suur raha, suured vead

Säästetud raha ostujõud väheneb

Praktiline kasutus

“If you’re even a slightly above average investor who spends less than you earn, over a lifetime you cannot help but get very wealthy — if you’re patient.”

~ Warren Buffett

Aitäh!
Küsimusi?

Martin Uutman
maakler

maaklerid@lhv.ee

680 0420

Käesolevas seminaris esitatud materjale ei tohi käsitleda investeerimissoovituse või -nõustamisena ega kutsena väärtpaberite omandamiseks. Finantsteenuste ostmisel tutvu alati teenuse tingimustega ning konsulteeri oma finantsnõustajaga.

Fondidesse investeerimisel tutvu prospekti ja lihtsustatud prospektiga ning vaata lisainfot lhv.ee
Investeerimisfondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet fondi järgmiste perioodide tootluste kohta.